

Tänu

Kesklinna Eralasteia lapsed ja õpetajad tänavad neid Kuressaare gümnaasiumi õpilasi ja õpetajaid, kes ei pidanud paljudeks koolivaheajal jagada oma oskusi ja teadmisi väikeste sõpradega.

Aitäh teile – Aksel Artus, Kaupo Saar, John Kaju, Johannes Kaju ja Gabriel Sepp, kelle lahkkel loal oli võimla meie käsutuses.

Loodame, et nende eelpool mainitud suurte sõprade eeskujul, jätkub meie edasine koostöö ja selle lasteiaa mudilased võivad oodata juba järgmisel koolivaheajal külla uusi koolisõpru, kel kaasas rohkelt põnevaid ideid.

Tänuolik Kesklinna Eralasteia pere

Kirjandusviktoriin!

algab 18. novembril kell 15.00 KG aulas. Saali pääseb 10 minutit enne algust. Viktoriini kestab umbes ühe tunni ja viktoriini lõpus tomub kohe ka parimate autasutamine. Mõnusat kirjandusliku palangut!

Merle Rekaya,
peakorraldaja

Sünnipäevad

Õpilaste sünnipäevad

Taavi Saar 9A	13.11
Kätlin Mägi 5A	13.11
Hanna Täht 1B	13.11
Eliisa Täht 1B	13.11
Eliis Mets 5A	14.11
Mauri Pihlas 6A	14.11
Karl Jõgi 2B	14.11
Silja Mägi 11D	15.11
Katri Kask 12C	16.11
Ott Ramst 9A	17.11
Daigi Lest 3A	18.11
Sten Rosljuk 7B	18.11
Elari Murd 11C	18.11
Kadri Kula 9B	19.11
Peep Trave 10A	19.11
Meelika Koor 10A	19.11
Merilin Heinsoo 10C	19.11
Karmen Vikat 5B	19.11
Johan Vahter 6B	19.11
Roosi-Ann Tõlgu	19.11

Töötajate sünnipäevad

Ilse Au	14.11
Taavi Tuisk	15.11



Segakoor käsiromantilisest laululaagrist



Lk. 3 Hannes Nelisega teeb viilistlasintervjuu Leelo Laus.



Lk. 5 Suure Teatriõhtu orgkomitee annab teada!

Algavad KG 14. kirjanduspäevad!



Eelmisel aastal jäi üllatavalt palju päid supitirinasse kinni. Foto: Gert Lutter

Homme, 13. novembril kell 17.00 anname põhikooli teatriõhtuga avalöögi Kuressaare Gümnaasiumi 14. kirjanduspäevadele. Teatriõhtul „Nii või naa“ osalevad kõik 5.-9. klassid, kes on dramatiseerinud Eno Raua teoseid.

Teile esinevad:

5.a klass „Peep ja sõnad“

5.b klass „Julguseproov“

6.a klass „Kuninganna Kilplas“

6.b klass „Aida ust valvamas“

7.a klass „Vanapagan

teeb Saaremaale põrgut“

7.b klass „Võta näpust!“

8.a klass „Õnnetu pählipuu“

8.b klass „Oli kord...“

9.a klass „Jänese kalakasvandus“

9.b klass „Keskpäevane kummitus“

Pidage meeles, et...

...üritusele on oodatud KG õpilased (vajalik õpilaspilet olemasolu), õpetajad ja kutsetega külalised.

...trupid panevad end valmis (kodu)klassides.

...lavakujundus peab ole-

ma võimalikult minimalistlik, s.t lihtsasti paigaldatav ja teiseldatav, et lavakujunduse vahetamise peale kulaks võimalikult vähe aega. NB! Pärast teatriõhtut tuleb kogu lava taha toodud varustus sealt ka ära viia!

...põhikooli teatriõhtu muljetest, meeleoludest ja tulemustest loe järgmisest Meie KG-st.)

Kohtume põhikooli teatriõhtul 2008!

Eve Tuisk,
korraldaja

Lühidalt

Käik Äripäeva:

17. oktoobri varahommikul sai meile, majandussuuna õpilastele, osaks suur õnn. Saime koos „Meie KG“ toimetajaskonnaga ja meediasuuna rühmaga sõita Tallinnasse. Selle reisi eesmärgiks oli külastada nädalalehe „Äripäev“ toimetust. Nüüd, nädalaid hiljem, sai majandussuuna õpilastega pisut räägitud ja leitud, et selline reis oli väga põnev ja hariv.

Esile tõsteti „Äripäeva“ peatoimetaja hr Mandeli oskust rääkida erinevatel teemadel viisil, et oli väga raske kaotada huvi tema jutu vastu. Samuti sai näha suure ajalehe tegelikku tööd, mis oli meile uudne kogemus.

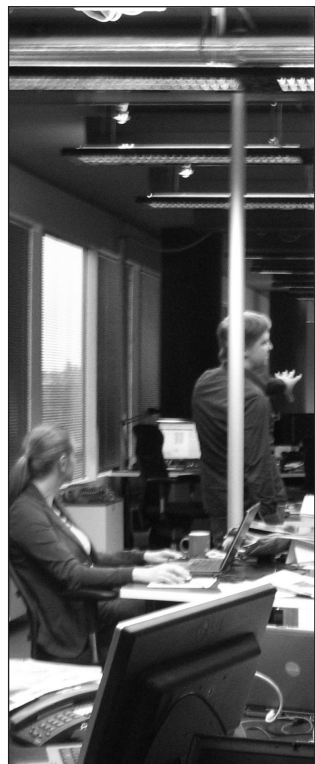
Kuulsime, et nende toimetuses oli just tehtud remonti. Ruumid nägid välja väga modernsed ja maitsekad.

Kokkuvõtteks võib öelda, et „Äripäevas“ käik oli väga huvitav ja pani nii mõnedki mõtlema tuleviku peale ja mine sa tea - ehk on selleski mingi roll meedial.

Igatahes on igati tänuväärne, et taoline õppereis teoks sai ja loodame, et see ei jää viimaseks.

Majandussuuna õpilaste nimel,

Timo Rist,
inglise ärikeeles kursustlane



Segakoor Ave laululaagris



Segakoor Ave 2008. aastal - sellised me oleme!

Läinud reede õhtupoolikul tegi meie kooli segakoor väljasõidu romantiliste metsade rüppes asuvasse Kaarma kooli traditsioonilise igasügisese laululaagrisse. Sel aastal ootab meid järjekordne põnev väljakutse - laulda end suurele laulupeole, mis toimub järgmisel suvel Tallinnas. Kuna 10 000 lauljat on üle, peame kõvasti pingutama, sest välja jäetakse just koolikoore (on ju tegemist üldlaulupeoga).

Laagris harjutasime liiksaks laulupeo lauludele ka

joulukontserdi kava, kuna ees ootab iga-aastane talvine kontsert lossi kapiitli-saalis. Sel aastal on kontsert teistmoodi - külla tuleb vastne sõpruskoor, Pärnu Ülejõe gümnaasiumi segakoor.

Pärast laulude õppimist tuli uued kooriliikmed ehk rebased „ära retsida“, et neist ikka päris täisväärtuslikud lauljad saaks ning et nad enam oma „vastikut rebasehaisu“ ei levitaks. Enne vandetootuse andmist tuli neil katsumuste rada läbida, väheke limbot tantsida ja Ka-

levi kommivabriku maitsvat toodangut jahu seest otsida. Vannet kinnitasid nad üsnagi pikantse välimusega joogi maitsemisega. Rebasekutsikatel olid ka mõned mängud ette valmistatud, mida laagri lõppedes mängiti.

Laagris valiti ka koorile uus juhatus ning president, kelleks sai Madis Aavik 12.c klassist, meie kooli tuntud „helimees“.

Kerttu Saar,
11D klass

Poiste korvpallimeistrivõistluste järgmiste mängude tulemused

22. oktoober

I mängus kohtusid 11a ja 12b, kus meie abiturientidel tuli nooremate võitu tunnistada seisuga 31:19. Enne mängu olid ootused siiski suuremad. Erki 12b-st nimelt ütles, et ootab alagrupi võitu, kuid vastased olid siiski oodatust tugevamad. Pärast mängu olid võidumeeskonnas emotsioonid laes - terve võistkond on väga õnnelik võidu üle. „Seda ei osanud isegi oodata. Nüüd on plaan tulla meistriks ja selle nimel

teeme ka tööd,“ ütles Erik 11a-st vahetult peale mängu lõppu. Mängu vilistas Joonas Kaljumäe.

II mängus pürgisid meistriks saamise poole 9.klasside koondis ja 10d. Selle mängu võitis 10d võistkond seisuga 33:22.

Kohtunik Andre Lember ütles, et võrreldes tavalise mänguga on siin küll hästi palju tööd, sest mäng on halva kvaliteediga, kuid lõppkokkuvõttes tasub tutvuste kaudu saadud kohtunikuamet end ära.

5.november

I mäng peeti maha 11e ja 10b vahel, mille lõppseis oli 53:26. Kohtunikeks olid õpetaja Tustit ja õpilane Sepp.

II mängus kohtusid 10a ja 10c. Võitjaks tuli 10c seisuga 32:27. Mängu vilistasid Kaljumäe ja Sepp.

III mängu kahjuks ei toimunud, kuna 12b ei ilmunud kohale. Tea, kas nad olid oma Itaalia-reisist nii ära väsinud?

Gettel Sink,
11E

Vilistlase Hannes Nelisega eetikast ja elust

KG - 30 on saanud aja-looks, aga vahel võiks siiski meie armsate vilistlaste tegemisi- mõtteid vahendada. Pastor Hannes Nelis pidas kooli juubelil väga emotsionaalse ja meeldejääva kõne. Arutleme seekord eetiliste teemade üle.

Kirikuõpetaja ja kooliõpetaja on mõlemad ÕPETA-JAD. Mis on nendes ametites ühine ja mis erinev?

See küsimus nõuab küll lausa peenemat sorti teadustööd, milleks käesolev leht ruumi ei anna. Niipalju, kui mina hetkel tean, oli vanasti kirikus „kirikuõpetaja“ ja koolis „koolmeister“. Nõukogude ajal võeti see austav nimetus „õpetaja“ kasutusele ainult pedagoogidele. Ilmselt püüdis uus ühiskonnakord sellega väljendada oma seisukohta kiriku suhtes. Aga kirikuõpetaja – oli ju tema vanasti külaühiskonnas pea ainus kõrgharidusega inimene, sellest siis ka nimetus „õpetaja“. Reformatsiooni järel tuli just kirikuõpetajal olla maarahvale valgustajaks. On teada, et kirikukantslitest õpetati rahavale isegi põllumajandust, aiandust ja mesindust. Usun, et valgustaja või suunaja roll on mõlemas ametis, nii kirikuõpetaja kui koolmeistri omas, ühine.

Meie lapsepõlv sattus palju kirutud nõukogude aega. Ometi olid meie jaoks paljud väärtushinnangud rohkem paigas, näiteks valetamine ja varastamine olid suured patud. Tänapäeval on lastel vale väga kerge suust tulema, seda ei peeta millekski. Kuidas kommenteerid?

Kas nõuka ajal olid väärtused rohkem paigas? Nii ja naa! Kui mõelda nõukogudeaegsele ideoloogiale või õppeainetele nagu ajalugu ja ühiskonnaõpetus, siis – kas seal mitte vähe ei va-



letatud? Ja seda veel austatud pedagoogide poolt! Jah, inimene on ju alati võimeline „kohanema“ ja muutma vastavalt ajale ka oma meelt ja usku. Aga kas see on siiras? Mulle meeldivad väga need nõukogudeaegsed pedagoogid, kes on julgenud tunnistada, et nad on kasvanud, ise õppinud ja lapsi õpetanud nõukogude ajal ja nemad ei suuda kaasa minna selle muutuva ajaga. See on aus ja annab tunnistuse ka väärtushinnangust. Samas on meie põlvkond üles kasvanud sellises vassimises ja petmises, ilmselt on sealt pärit selline suund ka meis ja me lastes. Küsid, kas tänapäeva lapsed valetavad kergemini? Võib-olla on viga meie kasvatuses ning oleme isegi teinud oma laste kasvatustöös midagi väga valesti. Vilju maitseme alati hiljem.

Kas piirangutest oleks abi? Kas religiooniõpetus aitaks seda lünka täita?

Taasiseseisvumise algusest peale on lakkamatult räägitud eetikast ja moraalist. Kord manitsetakse ühe asja pärast, kord teise pärast ning kõige selle kõrval on pahandatud, et miks kirik vaikib – aga enamasti, miks

ta sekkub kirikust lahutatud riigiellu. Väsimuseni on räägitud ja vaieldud selle üle, kas koolidesse viia religiooniõpetus või mitte.

Mulle on küll jäänud tunne, et nii mõnegi esineja südames on ikka veel au sees need Lenini sõnad: „Usk on rahvale oopium!“ Täna haritlaste suust on leninismi tõdesid kuidagi eriti anakronistlik ja piinlik kuulda.

Samas on kogu eestlaste maailmapilt suuresti mõjutatud piibellikust maailmapildist. Nii et Piibel on tänapäeva eestlasele üks olulisemaid alustekste, mille abil end ümbritsevast maailmast aru saada või selle kohta küsimusi esitada. Ükskõik, kas see kellelegi meeldib või mitte, aga eestlase jaoks on see nii aja- kui kohalooliselt kujunenud.

Kas reeglitest ja piirangutest oleks abi inimese kõlbluse arendamisele? Kui reeglid ja seadused reguleerivad inimestevahelist välist suhtlust, puudutamata nende hinge- ja tundeelu, siis küsimus kõlblusest on seotud just inimese siseeluga. Et seda siseelu mõjutada, selleks ongi vaja olnud usku või siis midagi selle asemel. Seadused on siin võimetud inimest

juhtima.

Võtkem või kristliku eetika nõ põhiseaduse, Moosese käsulauad oma kümne käsuga. Mitteusklikud ei pööra tavaliselt tähelepanu kolmele esimesele käsule, mis reguleerivad inimese vahekorra Jumalaga. Tsiteeritakse küll muid igapäevaseid käskkeelde (nt sina ei tohi varastada, sina ei tohi valetada, sina pead austama oma vanemaid, ülemaid jne), mis minu mäletamist mööda jõudsid isegi mu koolipõlves palju austatud „Kommunismiehitaja moraalkodeksisse“.

Rõhk on siiski ka esimestes käskudes. Ristiinimene ei ole oma kümne käsuga kunagi kahekesi nagu riigikodanik seadustega, vaid tal on alati juures ja lähedal keegi kolmas – Jumal. Usklik teab, et isegi see, mis ta oma südames kõlvatut ja keelatud mõtleb, see kõik on alati teada ka Jumalale. Ta kõlblus on ses mõttes kogu aeg avalik ja nähtav.

Uskmatu inimese jaoks aga pole Jumalat kui kolmandat osapoolt kunagi kohal ega nägemas ning seda puudust on püütud eetikaõpetuses korvata kujutlusega südametunnistu-

Suur Teatriõhtu

Suur Teatriõhtu on juba ukse taga...

... ning seetõttu küsitlesin paari klassi, kuidas neil edeneb näidend ning proovid.

Üritus algab neljapäeval, 20. novembril 17.00.

Sel aastal ei osale 10b ning 10d.

Riina, 10B: Me ei võta osa, kuna meil pole tegijaid, keegi ei oska teha.

11A „Sõlm lõngakera sees.“ Birk Rohelend „Mina, Mortimer“ ainetel

Meil oli pühapäeval esimene tõsine proov, eelmine neljapäev oli muidu üldse kõige esimene, mis oli päris lootustandev. Kõige suurem jama on selles, et meil on liialt aktiivne peategelane, kelle pärast toimub meil liiga vähe proove ning ilma temata ei saa lihtsalt proove teha. - Maria 11A

11D „Nimetu“

Kuidas meil läheb? Läheb siis nii, et midagi tuleb, aga keegi ei tea veel midagi. - Anneli, 11D klassijuhataja.

12E „Ära iial...“

Teema on nagu rusikas silmaauku ja näidendiga, ma arvan, et läheb normaalselt. Ega enne Suurt Teatriõhtut ei tea midagi öelda, kuna iial ei tea, mis laval juhtub või mitte, mis läheb paremini kui proovis ja mis halvemini. - Kaisa 12E

10C Agatha Christie kriminaalromaan põhjal

Meil läheb üpris hästi. Olenemata väga lõbusatest proovidest, on kõik südamega asja juures. -10C näitegrupp.

11C „Mehetapja Maie“

Ütleme nii, et asjad arenevad, proovid käivad ja üldiselt läheb hästi. - Triin 11C

**Teele Viil,
12B**



Hannes Nelisega eetikast ja elust

sest, inimhinge sisekohtust, heakskiidust ja hukkamõistust, mille eest ka ateistidel pole pääsu.

Sest lõppude lõpuks, kui ilmalikuks muutunud ühiskonna jaoks enam mingit Loojat ei eksisteeri, tuleb ikkagi tunnistada, et nii inimteadvuses kui ajaloolistes ühiskondades on niisugune kategooria tuhandeid aastaid toiminud ning paljudes paikades toimib siiani. Kui hõlpsasti peame olemasolevaks, reaalseks ning ühtlasi ka väga vajalikuks selliseid nähtusi nagu alateadvus (mitteteadvus) või kas või ilukirjandus ja kunst, siis miks ei võiks reaalseks inimloominguks pidada ka usku Jumalasse. Ning kui seesugune usk aitab juhtida ja kontrollida inimhinge kõlbelisust, siis on ju tegu inimühiskonna oivalise loominguuga.

Lõpuks siis küsimus: Kas religiooniõpetus aitaks moraali ja kõlbelisuse puudumist täita?

Usun küll. Kahjuks ei oska ma ainult seda öelda, mis kujul religiooniõpetus peaks koolis toimuma. Aga kindel olen ma selles, et kui koolidesse usuõpetus (religiooniõpetus, kultuuriõpetus) eraldi ainenä ei sobi, mis ilmelt on rohkem kartusest mõne konfessiooni ees, siis mingi religiooniõpetus geograafia- ja ajalootundide kujul on veelgi mõttetum. See, mis saaks ainsana usuõpetust ja religiooni asendada, oleks pigem südametunnistuse kasvatus, kõlbla siseeluga inimese kujundamine. Ning ka habras lootus, et see on ilma usuta kuidagi võimalik.

Kas kool võiks teadmiskeskelt lähenemiselt üle minna inimesekesksele lähenemisele. Õpetada oskusi probleeme lahendada, julgust vastutada ja ennast kehtestada, aga ka oskusi teistega arvestada. Kas kirik ja kool võiksid teha

rohkem koostööd? Kuidas õpetada lastele vanemate inimeste austamist?

Alustaksin sellele küsimusele vastamist Albert Einsteini sõnadega: „Teadus ilma religioonita on lombakas, religioon ilma teaduseta on pime.“

Meie teadmistest, faktidest ja materiaalsetest unistustest tulvil Eestimaal on vägivald, kuriteod ja purjus juhtide poolt surnuksõidetud inimesed igapäevane praktika, aga siiani jutlustatakse kõikides kommunikatsioonikanalites, et edukus ja rikkus on õnne pant. Koolides õpetatakse lõputult fakte, kuid programmidest puuduvad filosoofia, religiooniõpetus ja eetika. Siiani usutakse, et teadmised teevad õnnelikuks. Algklasside õpilased unistavad suureks kasvades saada firmaomanikeks, majandusteadlasteks, pankuriteks ja ärimeesteks, kuid ei unista saada headeks inimesteks.

Aga religioon ilma teaduseta? Olen seda meelt, et inimvaim on alati piiratud, aga kõiksuse Looja, mida kirik nimetab Jumalaks, on piiritu. Meie püüdlus aru saada millestki nii suurest piirdub alati vaid pisikese osa tunnetamisega. Siin tuleb teadus meile appi, sest ilma teadmista kipub inimene pidama tunnetatud tükikest absoluutseks tõeks.

Me elame postmodernistlikul ajal, mil senised väärtused hinnatakse ümber ja kindlat tõe polegi enam. Aga õnneks on veel inimkonnal valik, kas elada kooskõlas vanade traditsioonidega või luua täiesti uued väärtused. Mina eelistan maailma, mille imelisim eluvorm on homo sapiens ning füüsiline töö ja oma laste kasvatamine on inimese pärisosa. Olen nii usus kui teadmises õnnelik, et mu ema ei ole robot ja ma tahan, et sama kindlalt võiksid seda väita lapsed saja, kahesaja või tuhande aasta pärast. Ainult teadust õpetada ja tehni-

kat arendada – see on ju inimese alateadlik soov olla ise nagu Jumal. Kuid, kas niiviisi Jumalat mängides ei kaota inimene lõpuks iseennastki?

Martin Luther on öelnud: „Miski ei ole nii väike, et Jumal poleks veel väiksem, miski pole nii suur, et Jumal poleks veel suurem.“

India poliitik Mahatma Gandhi on öelnud: „Sa pead olema see muutus, mida sa tahad näha maailmas.“ Jah, me ei taha, et keegi meile valetaks, sõbrad meid taga räägiks, pidevad hinnakampaniad või kaubanduslikud „osturallid“ meid rööviks – aga ometi me muutume ise samasugusteks, sest kõik eelpool nimetatud on väga nakav. Kui laseme sel kõigel enast kaasa haarata, end neil muuta, siis muutubki maailm ainult hullemaks ning ebajumalad, keda kummardame ning teenime, hakkavad koost lagunema, sest ebatäiuslike inimestena pole meil ebatäiuslike jumalatega midagi peale hakata. Kuid kui lubame Jumalal muuta ennast, võime kindlad olla, et tema oma suurus ei jäta ka tükikest maailma paremaks muutmata, sest Ta lihtsalt armastab meid. Kui usume, et miski pole väiksem kui Jumal, siis aitab ta meil näha oma headust ka hallil sügishommikul üksikus öies või selles, kui palju loeb väike naeratus mossis näo asemel.

Mis sulle rõõmu valmistab ja mis sind kurvaks teeb?

Usun, et olen selle kõik juba välja valanud eelmistes küsimuste vastuses. Nagu näha – ei oska ma lühidalt ennast väljendada. Kahju, et olen vanemas eas hakanud unustama oma armsa õppejõu, tunnustatud teoloogi Toomas Pauli õpetust: „Hea jutt on selline, millel on ilus algus ja konkreetne lõpp – aga need kaks asja peavad võimalikult teineteise lähedal olema“.

**Intervjueeris Leelo Laus,
KG logopeed**

Suur Teatriõhtu 2008 varsti käes!



Kes saab auhinna seekord? Foto: Gert Lutter

Austatud gümnaasistid ja klassijuhatajad!

Suur Teatriõhtu 2008 toimub Kuressaare Gümnaasiumi aulas 20. novembril algusega 17.00. Õhtu orienteeruv pikkus 5 tundi. Üritusele pääsevad ainult KG gümnaasistid õpilaspileti alusel ning vilistlased, kel tuleb end registreerida valvelauas, samuti kutsetega külalised. Avatud on garderoob, üleriidetega saali ei lubata!

Nagu paaril viimaselgi aastal on avatud kohvikisöökla Noorus, kus kogu üritus suurel ekraanil näha.

Aega on tegelikult ürituseni juba väga vähe jäänud ja tihe prooviperiood seisab näitetruppidel ees, mistõttu on paslik meelde tuletada olulisimad nüansid.

Et õhtu sujuks viperusteta, siis meeldetuletused esinejatele:

Iga etenduse jaoks on aega 10 minutit. Olge täpsed! Aega ületanud truppe žürii peapreemiate jagamisel ei arvesta.

Kõik truppid peavad saatma enda etenduste osatäitjate ja nende rollinimed korraldajale meili teel, samuti lavastaja ja muude oluliste tegijate nimed. Tähtaeg oli neljapäev, 6. november. Žüriitööd ei ole võimalik korraldada, kui jätate selle tegemata, seega viimane tähtaeg on lehe ilmunisjärgne päev

13. 11. Kirjad saata palun aadressil marit@oesel.edu.ee Täna klassse, kes on kirjad korrektselt juba saatnud, kirju ootan 11D ja 12F klassilt.

Näitemängu esitamisel arvestage vaid lavapinnaga, treppe ja lavaesist pinda kasutada ei saa, kuna see halvendab nii otseülekannet sööklasse kui teatriõhtust valmiva DVD kvaliteeti.

Heli- ja valgustehniku Madis Aavikuga on võimalik kohtuda 14. novembril, reedel pärast kuuendat tundi st 13.45 heliruumis.

Kellele see aeg ei sobi, siis on võimalik kokkusaamine paika panna ka telefoni teel

(Madis Aavik 5183819)

Arvestage, et kõik kokkulepped heli ja valguse osas

peavad olema teil eelnevalt kokku lepitud!

Helitehniku nõuded: MP3plaate EI kasutata, ainult tavalised Audio CD'd, CD-R ja CR-RW audio formaadis. Videoprojektsioon ja projektsiooni moodused tuleb enne kokku leppida, viimasel hetkel teatades ei saa projektsiooni paika panna ja peab selle ära jätma. Valguslahendused ainult eelnevalt kokkuleppel. Etenduste heli teeb kas eelnevalt näidendiga kursis olev isik või KG helitehnik näidendi teksti alusel, kus on täpselt märgitud, mis lugu, kus, kui pikalt. Kogu näidendite heli soovitatavalt ühel plaadil. Mikrofonide kasutus eelnevalt kokku leppida.

Järgnev trupp valmistub juba siis, kui eelmine esineb, lavale pääseb saalist, sööklalavaleminekuks kasutada ei saa. Dekoratsioonid võimalik eelnevalt lava kõrval asuvasse koridori paigutada.

Kostüümivahetus ning vajalik grimm tehke enda koduklassis.

Koduklassid ja vastutavad õpetajad: 10A Ave Jõgi 403; 10C Maren Asumets 303; 11.A Sirje Kereme 003; 11.B Sirje Metsküll 004; 11.C Kaarin Peet 215; 11.D Ursula Rahnik 203; 11.E Madli Ma-

ria Niit 409; 12.A Mai Rand 101; 12.B Merle Rekaya 301; 12.C Ellen Kask 200A; 12.D Merike Kivilo 310; 12.E Anne Mets 408; 12.F Signe Vahkal 401; žürii 225, Vilistlastrupp 305 Marit Tarkin.

NB! Kes soovib ette nähtud ruumi vahetada, palun andke sellest kohe teada emakeele vaheruumi 302 või kirjutage marit@oesel.edu.ee. Ruumi kasutamise osas palun kõigil klassijuhatajail ise ruumi peremehega kokku leppida.

NB! Kuna õhtu lõpeb hilja, siis samal õhtul klasse enam ei koristata, jätke ruumid palun peale lahkumist korda!

Iga klass koristab kohe peale etendust kiiresti lava ja viib võimalikud dekoratsioonid enda koduklassi kohe peale etendust või õhtu lõpus!

Kui kellegi on küsimusi, siis pöörduge vaheruumi 302 või kirjandusõpetajate poole!

Meeldivat loominguliste puhangute rikast prooviperioodi, kohtume suurel teatripeol!

**Marit Tarkin,
peakorraldaja**



Foto: Gert Lutter

Eripedagoogika: piiririik või perifeeria?

31.oktoobril ja 1.novembril toimus Tartu Ülikooli eripedagoogika osakonna 40.aastapäevale pühendatud rahvusvaheline konverents.

Ühiskonnas toimunud muutused on viinud selleni, et üha rohkem erivajadusega lapsi õpib tavakoolis ja seega peaks kõigil pedagoogidel olema ülevaade hariduslikest erivajadustest. Erivajadusega lapsed ja täiskasvanud on muutunud osaks igapäevasest reaalsusest: tänavapildis, meedias ja seadustes neid enam ei ignoreerita.

Konverentsil jäi kõlama mõte, et õpiraskuste puhul on tähtis varane märkami-

ne. Seega, parafraseerides „Kevadet“, võiks öelda, et kui Kati ja Mati logopeedi (eripedagoogi) juurde jõudsid, olid tunnid juba alanud. Seega ei tohi õiget aega maha magada ja jääda hiljaks abi andmisega.

Konverentsil toimus töö erinevates sektsioonides, kus käsitleti järgmisi teemasid: koolieelne eripedagoogika, probleemne käitumine, lugemine ja lugemisraskused, autism, logopeedia, kaasav haridus.

Huvitav ettekanne oli Soome kogemusest eripedagoogikas. Erikoole on seal vähe ja ainult raskete puute jaoks. Kasutatakse abiõpetajaid, kes on klassis

ja aitavad nõrgemaid. Lisaks on veel osa – aegne eriõpetus, kus eriõpetaja võtab tunnist lapsi ja õpetab neid individuaalselt (grupiti), teeb tihedat koostööd aineõpetajaga. Lapsi võib eriõpetaja juures vahetada, seal ei ole kindel kontingent, töö on väga paindlik. Eriõpetaja juures kasutatakse E – raamatuid, kus on miinimum info ainek. Meie võimaluste puhul võiks E – raamatutena kasutada abikooli õpikuid, kus on samuti materjal lihtsustatud ja miinimum välja toodud. Individuaalne õppekava on ainult lastele, kes on käinud meditsiinilis – psühholoogilistel uuringutel. On ka

rahunemisklass, see on samuti õpetamise ja õppimise koht, mitte ainult väljasaatmiseks.

Konverentsi avardas silmaringi ja pakkus uusi mõtteid igapäevase töö jätkamisel. Kokkuvõtteks võiks öelda, et maailmas ei ole teada ühtegi juhtumit, kus logopeediline ravi oleks kahju toonud. Kasu kindlasti, sest logopeediline töö on lapse arendamine ja arendamine on alati positiivne.

Leelo Laus,
KG logopeed

Külmetushaigused - olge valvsad!

Külmetushaiguste all mõeldakse erinevate viiruste põhjustatud haigusi. Külmal ja päiksevaesel ajal on nakatumine viirustesse intensiivsem, sest inimesed veedavad rohkem aega ruumides. Mida umbsem ja rahvarohkem, seda rohkem viirusi seal leidub. Tugevasse kehasse haigus ei pääse, seega need, kes söövad ja magavad korralikult, harrastavad regulaarselt tervisesporti ja oskavad stressi lahti lasta, on reeglina palju tervemad inimesed. Kõige parem immuunsuse tõstja on regulaarne füüsiline koormus ja värske õhk.

Haiguse tunnused on nohu, köha, peavalu, kurguvalu, palavik, iiveldus, oksendamine, kõhulahtisus. Tunnused tekivad vas-

tavalt sellele, kuhu viirus pesastus.

Kui tekivad esimesed haigustunnused: aevastamine, kipitus ninas või kurgus, väsimus, peavalu ja käte – jalgade külmetamine, tuleb aeg maha võtta ja endale head tegema hakata. See tähendab – pinget maha võtta ehk koju voodisse, juua suures koguses sooja jooki, haigestumise korral vajab organism vedelikku rohkem. Sobib meie kohalikest ravimtaimedest (pärnaõis, vaarikavarred, metsmaasikas jne) tee, ingveritee. Eesmärk on keha higistama ajada.

Kuum jalavann sinep-pulbriga või ilma.

Kasuks tuleb kosutav uni, mis organismi turgutab.

Immuunsüsteem ei jõua

nii ruttu stabiliseeruda, seepärast tuleb ka järgmisel kahel päeval ennast hoida. C-vitamiin, päevakübara ja greibiekstrakt aitavad tugevdada immuunsüsteemi.

Viiruse ravi on alati sümptomite leevendamine. Tähelepanu – mitte liialdada Goldreksi-laadsete jookidega, palavikku ei pea paaniliselt kartma. Goldreks sisaldab palavikualandajat paratsetamoli, võib juhtuda, et kehatemperatuur kukub järsku liiga alla, eriti kui mitu tassit järjest juua.

Mida varesti tehakse?

Käiakse töö (koolis) edasi, kuni jõutakse äratundmisele, et ollakse haiged ja peab end ravima. Haigena töö käimine on endale ja teistele halva tegemine. Endale sellega, et võivad tek-



kida kõrvalhaigused (põskkoopapõletik, kopsupõletik jne), teistele tood haigustekitajad ja soodustad nõnda haiguse levikut!

Pia Madsaar,
medõde

Meie KG

Kuressaare Gümnaasiumi nädalaleht

Peatoimetaja Marit Tarkin (Marit.Tarkin@oesel.edu.ee) Küljendaja/kujundaja Gert Lutter (gL@oesel.edu.ee)
Korrektuur eesti keele osakond

Avaldamiseks mõeldud materjalid tuleb saata iga nädala reede õhtuks. Hiljem saabunud materjalid avaldatakse järgmise nädala lehes. Materjalid tuleb saata toimetaja või küljendaja e-posti aadressile.

Kuressaare Gümnaasium
kodulehekül: <http://www.oesel.edu.ee>
e-post: kool@oesel.edu.ee

Ajalehte toetavad:

Tesman AS



Saaremaa Kaubamaja